

«MOTTAKERNAVN»

«ADRESSE»

«POSTNR» «POSTSTED»

«KONTAKT»

Saksbehandler, innvalgstelefon

Ida Loftesnes Kvåle, 5764 3155

Høyanger kommune - etablering av vindmøler i Høyangerfjellene – omgjøring etter forvaltningsloven § 35

Vi viser til vårt vedtak datert 08.06.2020, sak 2020/5767. Vi viser videre til Sivilombudets behandling og uttalelse datert 28.10.2021, sak 2020/4737.

Beslutning

Statsforvalteren i Vestland har kommet til at vårt vedtak bygger på feil rettslig forståelse og er derfor ugyldig, jf. forvaltningsloven § 35 bokstav c. Vi omgjør vårt vedtak datert 08.06.2020, sak 2020/5767. Nytt vedtak lyder som følger:

Høyanger kommunes vedtak datert 22.10.2019, sak 013/19, blir opphevet og sendt i retur til Høyanger kommune for ny behandling.

Bakgrunn for saken

Vi legger til grunn at partene er kjent med saken, og gir bare et kort sammendrag her.

Planutvalget i Høyanger kommune gjorde den 22.10.2019, sak 013/19 vedtak om å ikke gi midlertidig dispensasjon fra LNF-formål for etablering av vindmøler i Høyangerfjellene. Vedtaket ble påklaget av Fred Olsen Renewables AS den 19.11.2019.

Planutvalget behandlet klagen i møte den 03.03.2020, sak 003/20. Klagen ble ikke tatt til følge og saken ble sendt til Statsforvalteren i Vestland for endelig avgjørelse den 30.03.2020.

Statsforvalteren i Vestland stadfestet Høyanger kommune sitt vedtak om å gi avslag i vedtak datert 08.06.2020, sak 2020/5767. Dette vedtaket ble påklaget til Sivilombudet.

Sivilombudet har i uttalelse datert 28.10.2021, sak 2020/4737, konkludert med at:

«Fylkesmannen skulle opphevet kommunens avslag og sendt saken tilbake til kommunen for ny vurdering på grunnlag av riktige premisser. Statsforvalteren er derfor bedt om å vurdere saken på nytt.»

Regelverk

Etter forvaltningsloven § 35 kan Statsforvalteren omgjøre eget vedtak dersom endringen ikke er til skade for noen som vedtaket retter seg mot eller direkte tilgodeser. Statsforvalteren kan også omgjøre dersom melding om vedtaket ikke har kommet fram til vedkommende, og vedtaket heller ikke er kunngjort offentlig, eller dersom vedtaket er ugyldig.

Statsforvalterens vurdering

Statsforvalteren finner at saken er tilstrekkelig opplyst til å gjøre en ny vurdering, jf. forvaltningsloven § 33.

Høyanger kommune har gitt avslag på søknad om midlertidig dispensasjon fra LNF-formål for oppføring av vindmåler i Høyangerfjellene. Kommunen har avslått søknaden ut fra en skjønnsmessig vurdering etter plan- og bygningsloven § 19-2 første ledd første setning, uten at de to nødvendige og rettslige vilkårene for dispensasjon i plan- og bygningsloven § 19-2 andre ledd er vurdert.

Avslaget er i grove trekk begrunnet med at Høyanger kommune ikke ønsket å ta stilling til noen form for vindkraftutbygging før nasjonal ramme for vindkraft var behandlet og eventuelt vedtatt. Videre går det frem av kommunens vedtak at kommunen ikke ønsker vindkraftutbygging.

Fem dager før kommunens vedtak hadde regjeringen besluttet å ikke videreføre arbeidet med nasjonale rammer for vindkraft. På bakgrunn av dette har Sivilombudet i sin uttalelse konkludert med at det eneste premisset som lå til grunn for kommunens vurdering om å ikke gi midlertidig dispensasjon, og som fremstår som utslagsgivende for Statsforvalterens avgjørelse, var bortfalt.

På bakgrunn av uttalelsen fra Sivilombudet har Statsforvalteren vurdert saken på nytt og kommet til et nytt resultat i saken.

Det går frem av Sivilombudets vurdering at plan- og bygningsloven § 19-2 første ledd første setning legger en reell skjønnsfrihet til kommunen, og at denne bestemmelsen kan være en selvstendig avslagshjemmel, uten at det er nødvendig med en forutgående vurdering av om vilkårene i andre ledd er oppfylt. Så langt er vårt tidligere vedtak i tråd med uttalelsen fra Sivilombudet.

Statsforvalterens mulighet til å overprøve kommunens frie skjønnsvurdering på dette punktet er begrenset, jf. forvaltningsloven § 34 andre ledd, der det går frem at det skal legges stor vekt på det kommunale selvstyret. Overprøvingen kan kun gjøres dersom kommunens vurdering og konklusjon tar utgangspunkt i usaklige og utenforliggende – og dermed lovstridige – hensyn.

Sivilombudet viser i sin uttalelse til at det ikke er saklig å legge vekt på kommunens generelle motstand mot vindkraftutbygging ved vurderingen av om det skal gis midlertidig dispensasjon for oppføring av vindmåler, jf. plan- og bygningsloven § 19-2 første ledd første punktum.

I Høyanger kommunens vedtak og i vår tidligere vurdering er det derfor lagt vekt på et usaklig hensyn. Vedtaket vårt er derfor ugyldig og må gjøres om til oppheving.

Saken må nå behandles på nytt av kommunen i lys av uttalelsen fra Sivilombudet. Kommunen må vurdere om vilkårene for dispensasjon i § 19-2 er oppfylt, og om det skal eller ikke skal gis dispensasjon jf. Sivilombudets lovforståelse. Uttalelsen følger vedlagt for ytterligere informasjon og veiledning.

Oppsummering

Statsforvalteren i Vestland har vurdert saken på nytt, og kommet til at Høyanger kommunes avslag ikke bygger på saklige og relevante hensyn. Vi opphever derfor Høyanger kommunes avslag og sender saken tilbake til Høyanger kommune for ny vurdering og behandling.

Statsforvalteren vil presisere at vi ikke legger føringer for hvilke resultat kommunen skal komme til i den nye vurderingen av saken.

Det er ikke klagerett på dette vedtaket.¹

Klagen har ført frem. Etter forvaltningsloven § 36 skal klager da gjøres kjent med retten til å få dekning for vesentlige sakskostnader som har vært nødvendige for å få endret vedtaket. Eventuelle krav om sakskostnader må settes frem innen tre uker fra dette brevet ble mottatt. Kravet skal stiles til Statsforvalteren i Vestland.

Med hilsen

Gunnar O. Hæreid
fung. statsforvalter

Anne Kristin Kayser Eitungjerde
seksjonsleder

Dokumentet er elektronisk godkjent

Vedlegg:

- 1 Orientering - oversendelse av ombudets uttalelse i sak om vindmåler
- 2 Uttalelse

Kopi til:

Høyanger kommune	Postboks 159	6991	HØYANGER
Sivilombudet	Postboks 3 Sentrum	0101	OSLO

Mottakerliste:

KJELLER VINDTEKNIKK AS	Tærudgata 16	2004	LILLESTRØM
FRED OLSEN RENEWABLES AS	Postboks 1159 Sentrum	0107	OSLO

¹ Jf. NOU:2019:5, pkt. 25.8, jf. pkt. 33.4.